

PAPER DETAILS

TITLE: 01 Ocak 2013 Öncesinde Türkiye Finansal Raporlama Standartları Çerçevesinde KOBİ Muhasebe Standartlarının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algı Düzeylerinin Tespitine Yönelik Uygulama(Yalova İli Örneği)

AUTHORS: Meral Erol FIDAN,Hasan CİNİT

PAGES: 51-79

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/39486>

01 Ocak 2013 Öncesinde Türkiye Finansal Raporlama Standartları Çerçevesinde KOBİ Muhasebe Standartlarının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algı Düzeylerinin Tespitine Yönelik Uygulama(Yalova İli Örneği)¹

Meral EROL FİDAN² Hasan CİNİT³

Özet

Bu çalışma 2013 yılından itibaren ülkemizde Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını uygulayacak olan muhasebe meslek mensuplarının, söz konusu standartlara ilişkin bilgi düzeyinin ölçülmesi ve standartların uygulanması sırasında meslek mensuplarını etkileyecek muhtemel faktörleri belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç için ana kütle olarak Yalova iline kayıtlı muhasebe meslek mensupları ele alınmış, hazırladığımız anket formu ile yüz yüze anket çalışması uygulanmış ve sonuçları IBM SPSS Statistics 20 Programı ile değerlendirilmiştir. Ki-Kare, Independent Sample T-Test ve OneWay ANOVA testleri ile analiz edilen anket sonuçlarına göre meslek mensupları arasında cinsiyet, unvan, çalışma şekli, eğitim durumu, yaş ve mesleki tecrübe değişkenleri açısından istatistiki olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS), Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS), KOBİ Muhasebe Standartları (KOBİ TFRS)

The Perceptual Level Of Accounting Personnel About The SME Accounting Standards Within The Turkish Financial Reporting Standards Before 1 January 2013(A Sample Of Yalova Province)

Abstract

This study has been devised in order to assess to what degree the personnel in the accounting business are knowledgeable about the Turkish Financial Reporting Standards which they will be applying from 2013, and also to determine the possible factors to affect those personnel during the application of these standards. Universe of the study consists of the people in the accounting business in Yalova. Face to face surveys with the forms have been carried out and the results have been evaluated with IBM SPSS Statistics 20 Program. According to the survey results analyzed with Chi-Square, Independent Sample T-Test and One Way ANOVA, considerable statistical differences among the members of the job (in terms of sex, title, work form, level of education, age and professional experience) have been identified.

Key Words: Turkish Financial Reporting Standards (TFRS), International Financial Reporting Standards (IFRS), Small and Medium Size Enterprises Accounting Standards (SME TFRS)

¹“Bu çalışma Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir. (Proje No:2012- 01.BİL.05-01)”

²Yrd.Doç.Dr. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü Öğretim Üyesi, meral.fidan@bilecik.edu.tr

³SMMM, Bilecik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, hasan_cinit@hotmail.com

1.Giriş

Muhasebe uygulamalarında ortak uygulamaların geliştirilmesi yönünde dünya genelinde pek çok çalışma ve düzenleme getirilmiştir. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayınlanan Uluslararası Muhasebe Standartları (UFRS) dünya genelinde kabul edilmiş bulunmaktadır. Standartların oluşturulmasıyla, mali nitelikteki benzer olayların, ifade edilme yönteminin benzerliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca oluşturulan finansal tabloların doğru, güvenilir, anlaşılabilir, gerçeğe uygun ve karşılaştırılabilir olmaları hedeflenmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletme(KOBİ)'ler, kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan ve dış kullanıcılar için genel amaçlı tablo yayımlayan işletmelerdir. Ülkemizde firmaların çoğunluğu KOBİ niteliğindedir. KOBİ'ler, teknolojik gelişmelere uyum sağlamada ve rekabet etmede çok uluslu firmalardan geri kalmaktadır. Ülkemizde faaliyet gösteren KOBİ'lerin, gerek sayılarının çokluğu gerek ekonomideki üstlendikleri roller dikkate alındığında KOBİ'lerin de mali nitelikteki faaliyetlerinin ortak bir dille yürütülmesi gerekliliği ve yasal zorunluluğu ortadadır.Uluslararası Muhasebe Standartları, büyük ölçekli ve halka açık firmalar tarafından kullanılmakta iken, bu standartların daha yalın bir hali KOBİ'ler için düzenlenmiştir. KOBİ'ler için hazırlanan standartlar “IFRS forSMEs” kaynağını UFRS'den almaktadır.

2. KOBİ'ler ve Muhasebe Standartları

KOBİ'ler hakkında çalışan sayısı ve yıllık net satış hasılatı açısından tanımlamalar yapılmıştır. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik 4. Madde'sinde “Küçük ve orta büyüklükte işletme (KOBİ): ikiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu yirmibeş milyon Türk Lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ve kısaca "KOBİ" olarak adlandırılan ekonomik birimler”, olarak tanımlanmıştır (Resmi Gazete, 2005, Sayı: 25997).

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler İçin Muhasebe Standardı (KOBİ TFRS)'de KOBİ tanımlaması şöyle yapılmaktadır; KOBİ'ler; “Kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan ve dış kullanıcılar için genel amaçlı finansal tablo yayımlayan işletmelerdir” (TMSK, 2012: 1).

Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nda şirketlerin bağımsız dış denetime tabi tutulması şirketler ve muhasebe meslek mensupları için en önemli karar olmakla birlikte limited şirketler ve anonim şirketlerde bağımsız denetim uygulaması zorun hale gelmiştir.Ancak 397.

maddede 26.06.2012 tarihli ve 6335 Sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrası eklenen 4. fıkra ile bağımsız denetime tabi olacak şirketleri belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu'na verilmiştir.

KOBİ'ler 250 Kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu 25.000.000-TL'yi aşmayan ve KOBİ Tanımı Yönetmeliğinde mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birim olarak gruplandırılmakla birlikte 27.09.2012 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından yayınlanan bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin belirlenmesine ilişkin karar taslağına göre bağımsız denetime tabi olacak şirketler şöyle tanımlanmıştır (KGDK, 2012):

1) Tek başına veya bağlı ortaklıklarıyla birlikte aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayan sermaye şirketleri;

-Aktif büyüklüğü 150.000.000,00.-TL ve üstü Türk Lirası.

-Yıllık net satış hasılatı 200.000.000,00.-TL ve üstü Türk Lirası.

-Çalışan sayısı 500 ve üstü.

Uluslararası Muhasebe Standartları'nın oluşturulması fikri 1972 yılında düzenlenen X.Dünya Muhasebe Kongresi'nde ortaya çıkmıştır (Özdemir, 2007: 28). Devam eden süreçte 1973 yılında, merkezi Londra olmak üzere Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) kurulmuştur. Daha sonra, 1977 yılında XI. Dünya Muhasebe Kongresi'nde Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) kurulmuştur.

1982 yılına gelindiğinde, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) ve Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) aralarında anlaşma yapmış ve bu anlaşmaya göre IFAC üyelerinin aynı zamanda IASC üyeleri olduğu ve muhasebe uluslararası geçerliliği olan standartların oluşturulması konusunda birlikte çalışılması kararlaştırılmış, 1989 yılında Kavramsal Çerçeve yayınlamıştır.

Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi ilk standart taslağını yayınlamıştır. 2000'li yıllara gelindiğinde IASC, IASC Vakfı'na dönüştürülmüş ve uluslararası muhasebe standartlarını oluşturma ve yayınlama görevi Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu'na (IASB) devredilmiştir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından KOBİ'ler için Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (UFRS) çalışmalarına 2003 yılında başlanmış ve standartlar 2009 yılında 35 bölüm halinde yayınlanmıştır. KOBİ Standartları, Kapsamlı UFRS setine göre özet niteliğindedir. KOBİ'ler için UFRS/TFRS'nin temel özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Akdoğan, 2010:6);

1) IFRS'ler baz alınarak KOBİ ihtiyaçlarına uygun olarak IFRS'lerden bağımsız ayrı bir standart olarak hazırlanmışlardır.

- 2) KOBİ'lerle ilgili olmayan standartlara yer verilmemiştir.
- 3) Değerleme ve muhasebeleştirme esasları basitleştirilmiştir.
- 4) Seçenekli uygulamalar kaldırılmaya çalışılmıştır.

3. KOBİ'ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standardının İçeriği

Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için hazırlanan bu standart, belirli bir işletmeyle ilgili tüm konuları kapsamak amacıyla çeşitli bölümlere ayrılmıştır. Amaç KOBİ'ler için kaliteli, anlaşılabilir ve uygulanabilir bir standart seti oluşturmaktır. Finansal tabloların, bir bağımsız denetçinin mali durumun gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıttığına ilişkin görüş verebileceği şekilde genel amaçlı kullanım için tasarlanmıştır. Bu Standart, kredi verenlerin, tedarikçilerin ve diğer alacaklıların, yabancı yatırımcıların, kredi derecelendirme şirketlerinin ve diğer tarafların kullanımı için hazırlanacak olan finansal tablolar için bir çerçeve sağlayacaktır. Amaç, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin sermayeye erişimini kolaylaştırmaktır. Sonuçta ortaya çıkacak finansal tablolar yerel mevzuatla ilgili gerekli düzeltmelerin yapılması koşuluyla vergi matrahının ve dağıtılabilir kârın tespiti için kullanılmaya uygun hale gelebilecektir (Aydın, 2009: 57).

KOBİ'ler için muhasebe standartlarına olan ihtiyacın temel nedenleri karşılaştırılabilirlik ihtiyacı, evrensellik talebi ve finansal tabloların dış menfaat sahiplerine bilgi sunma ve koruma amacına hizmet etme gerekliliğine inanılmasıdır. KOBİ muhasebe standartları uygulamasının KOBİ'lere şu faydaları sağlaması beklenmektedir (Arsoy (Poroy) ve Dora, 2012: 19-20):

- 1) KOBİ muhasebe standartları hem ulusal hem de uluslararası alanda KOBİ'lerin finansal durumları ile ilgili bilgilerinin karşılaştırılabilir olmasını sağlayacaktır.
- 2) KOBİ muhasebe standartları sınır ötesi şirket birleşmeleri yapılabilmesini ve işbirliği anlaşmaları yapılabilmesi ile ilgili fırsatları sağlayacaktır.
- 3) KOBİ muhasebe standartları KOBİ'lerin uluslararası piyasalara ulaşmasını kolaylaştıracaktır.
- 4) KOBİ muhasebe standartları KOBİ'lerin kredi derecelendirme notları üzerinde olumlu etki yaratacaktır ve bu da kredi kurumları ile ilişkilerinin daha da güçlenmesine etki edecektir.

4. Konu İle İlgili Yapılmış Benzer Çalışmalar

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na göre, büyük ölçekli sermaye şirketlerinin Tam Set TMS/TFRS'yi uygulamaları gerektiği, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin KOBİ TRFS uygulamalarına tabi oldukları belirtilmiştir. Yaşanan bu süreçte KOBİ TFRS uygulayıcı olan ve bu gelişmelerle doğrudan muhatap olan muhasebe meslek mensuplarının Tam Set TFRS ve KOBİ TFRS uygulamaları hakkındaki bilgilerinin ölçülebilmesi amaçlı akademik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan birkaçı şunlardır;

Özkan ve Özşahin (2012), çalışmasında Kayseri ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları üzerinde bir anket çalışması uygulayarak, meslek mensuplarının KOBİ TFRS ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi ve demografik özellikleri bakımından aralarında farklılık olup olmadığı analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna standartların uygulamaya geçmesiyle işletmelerin daha şeffaf raporlama yapacakları, tabloların güvenilirliğinin artacağı, muhasebede dil birliği sağlanacağı, muhasebe mesleğinin öneminin artacağı, iş yükünün artacağı ve meslek mensuplarının eğitilmesi gerektiği düşüncelerinde hemfikir olunduğu ortaya konulmuştur.

Bozdemir (2012) çalışmasında Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Erzurum ilinde kayıtlı muhasebe meslek mensupları tarafından algısı üzerine bir anket uygulamıştır. TMS uygulaması zorunluluğunun daha uzun bir zamana yayılarak aşamalı geçişe dayandırılması gerektiğini belirtmiştir.

Erol, Atmaca ve Öztürk (2011)'ün çalışmalarında, Çanakkale merkez ve Biga ilçesinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarının TMS/TFRS'lere yönelik bakış açılarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Anket yöntemiyle elde edilen verilere göre, meslek mensuplarının TMS/TFRS'lerin işletme faaliyetlerine olumlu katkı sağlayacağını düşündükleri ve TMS/TFRS'lerin mesleki faaliyetlerine ve mesleğin gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacağı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Can ve Gör (2011)'ün çalışmasında, Ankara ve Çankırı illerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının, Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ilişkin bilgi düzeylerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırma neticesinde, meslek mensuplarının TMS hakkında yeterli bilgilerinin olduğu tespit edilmiş bununla birlikte sistematik bir eğitime ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir.

Dinç ve Atabay (2011)'in çalışmasında, Trabzon ve çevresindeki mali müşavirlerin standartlar konusundaki bilgi düzeylerini belirlemek ve standartların uygulanmasında etkili olabilecek faktörlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma neticesinde, meslek

mensuplarının iş yükü ve zaman azlığı gibi nedenlerle, standartlar konusunda yeterli derecede bilgi seviyesine ulaşamadıkları tespit edilmiştir.

Elitaş, Karakoç ve Özdemir (2011)'in çalışmalarında, Afyon, Denizli, Uşak illerinde faaliyette bulunan meslek mensupları gözüyle Türkiye Muhasebe Standartları analiz edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda, meslek mensuplarının TMS hakkında yeterli bilgiye sahip olmakla birlikte, eğitime ihtiyaç duydukları, verilen eğitimlerin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Çankaya ve Hatipoğlu (2011), Türkiye çapında gerçekleştirmeye çalıştığı çalışmasında UMS/UFRS'lerin ülkemizde benimsenme ve uygulanma sürecine ilişkin muhasebe meslek mensuplarının beklentilerine etki edebilecek faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Standartlara ilişkin eğitim sorunu ve mevcut standartlar setinin KOBİ'lere uygun olmayışı sonuçlarına vurgu yapılmıştır.

Güneş, Durmuş ve Solak (2011), Elazığ ve Malatya illerine kayıtlı muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye yönelik bilgi düzeylerinin oldukça yetersiz olduğu görülmüştür. Ayrıca meslek mensuplarının KOBİ TFRS'nin zamanında ve başarı ile uygulanabileceği konusunda oldukça zayıf bir inanç taşıdıkları belirtmişlerdir.

Erdoğan ve Dinç (2009), çalışmasında Türkiye'deki bütün bölgelerinden tesadüfi olarak seçtikleri illerdeki muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda muhasebe meslek mensuplarının önemli bir kısmının standartlar hakkında yetersiz oldukları belirtmişlerdir.

Ülkü (2008), İstanbul'da faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarının KOBİ'ler için UFRS Setini nasıl algıladıklarını ortaya koymak adına bir anket çalışması yapmıştır. TMSK ve diğer kuruluşların çalışmalarının yetersiz görüldüğü, meslek mensuplarında eğitim seviyesi yükseldikçe bilgi seviyesinin de yükseldiği sonuçları elde edilmiştir.

5. Araştırmanın Amacı

Araştırmamızın temel amacı 2013 yılından itibaren uygulanması zorunlu hale gelecek olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları kapsamında KOBİ Muhasebe Standartları'nın muhasebe meslek mensupları tarafından bilinirlik düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın bir diğer amacı da meslek mensuplarının sorularımıza verdikleri cevaplar ile meslek mensuplarının demografik özellikleri arasında fark olup olmadığının test edilmesidir.

Araştırmamız durum tespitine yönelik bir çalışma olarak planlandığından hipotez kurulmamıştır.

6. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Araştırmanın kapsamı Yalova ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarıdır. TÜRMOB'a kayıtlı Yalova ili meslek mensubu üye sayısı 221'dir. Bu sayının 35'i serbest muhasebeci (SM), 186'ı ise serbest muhasebeci mali müşavirdir (SMMM) (TÜRMOB, 2012a). Yalova ilinde kayıtlı muhasebecilerin 70'i bağımlı, 151'i ise serbest (bağımsız) olarak faaliyet göstermektedir (TÜRMOB, 2012b).

Bu çalışma sadece Yalova iline kayıtlı SM ve SMMM ile sınırlandırılmış olup, araştırmanın evrenini araştırmamızın yapıldığı sırada Yalova iline kayıtlı toplam 221 meslek mensubu oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde basit tesadüfi örnekleme yöntemi formülü (Nakip, 2003:212-214) kullanılmış ve % 95 güven düzeyinde ve $\pm$ %5 sapma aralığında 141 meslek mensubu ile anket yapılması gerektiği hesaplanmıştır. 150 meslek mensubuna anket dağıtılmış olup, dağıtılan anketlerden geri dönenlerden 97 tanesi değerlendirmeye uygun görülmüştür. Böylece dağıtılan anketlerden analize uygun olarak % 69 oranda geri dönüş sağlanmıştır.

7. Verilerin Toplanması

Araştırmada anket yöntemi kullanılmış olup, tarafımızca geliştirilen bir anket formu aracılığı ile veriler elde edilmiştir. Anket formu meslek mensuplarına elden dağıtılmış, açıklama yapılmış ve yine elden toplanmıştır. Anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde meslek mensuplarının demografik özellikleri, ikinci bölümde Muhasebe Meslek Mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS hakkındaki görüşlerini tespit etmeye yönelik tek uçlu (Evet/Hayır) ile ölçülen sorular, üçüncü bölümde TFRS ve KOBİ TFRS hakkındaki görüşlerini tespit etmeye yönelik 5'li Likert (5. Kesinlikle katılıyorum, 4. Katılıyorum, 3. Fikrim Yok, 2. Katılmıyorum, 1. Kesinlikle Katılmıyorum) ile ölçülen sorular, dördüncü bölümde meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkında bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik tek uçlu (Evet/Hayır) ile ölçülen sorular, beşinci bölümde ise KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelere sağlayacağı avantajlar ile ilgili muhasebe meslek mensuplarının düşüncelerini ölçülmeye yönelik 5'li Likert ile ölçülen sorular yer almaktadır. Ankette toplamda 63 adet soru yer almaktadır. Veriler IBM SPSS Statistics 20 programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

8. Araştırmanın Bulguları ve Analiz Sonuçları

Çalışma için hazırladığımız ankette 63 soru bulunmaktadır. Anketin güvenilirliği Cronbach's Alpha yöntemi ile ölçülmüş ve Alpha katsayısı 0,850 olarak saptanmıştır. Bu değer 1.00'a yakın bir değer olduğundan anketin oldukça güvenilir olduğu söylenebilir.

Ankete verilen cevapların analizinde frekans, ortalama ve standart sapma (SS) değerlendirmeleriyle birlikte Ki-Kare, Independent Sample T- Testi (Levene testi) ve

OneWayAnova (Scheffe testi) testleri uygulanmıştır. Cinsiyet, çalışma şekli, eğitim durumu, mesleki tecrübe, unvan ve yaş değişkenleri açısından yaptığımız analiz sonuçları aşağıda verilmektedir. Bununla birlikte çalışmamızda çok fazla tablo gösteremeyeceğimiz için sadece istatistiki olarak anlamlı dediğimiz ($P \leq 0,05$) sonuçlara yer verilmiştir.

8.1. Demografik Özellikler İle İlgili Frekans Analizi Sonuçları

Ankete katılan meslek mensuplarının belirlediğimiz demografik değişkenlere verdikleri cevaplar Tablo 1’de gruplandırılmıştır. Yalova iline kayıtlı meslek mensuplarından ankete katılanların %39,2’si bayan, %60,8’i ise erkek olup, ankete katılan 97 kişiden sadece 5 tanesi SM, diğer 92 kişi ise SMMM’dir.

Tablo 1

Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Frekans	%	Mesleki Unvan	Frekans	%
Bayan	38	39,2	SM	5	5,2
Erkek	59	60,8	SMMM	92	94,8
Toplam	97	100,0	Toplam	97	100,0

Çalışma Şekli	Frekans	%	Eğitim Durumu	Frekans	%
Bağımlı	23	23,7	Lise	15	15,5
Bağımsız	72	74,2	Ön Lisans	4	4,1
Cevapsız	2	2,1	Lisans	73	75,3
Toplam	97	100,0	Lisansüstü	5	5,2
			Toplam	97	100,0

Yaş	Frekans	%	Mesleki Tecrübe	Frekans	%
25-30	5	5,2	0-5 Yıl	5	5,2
31-35	17	17,5	6-10 Yıl	17	17,5
36-40	27	27,8	11-15 Yıl	27	27,8
41-45	21	21,6	16-20 Yıl	21	21,6
46-50	11	11,3	21-25 Yıl	11	11,3
51-55	5	5,2	26-30 Yıl	5	5,2
56 Yaş ve üstü	10	10,3	31 Yıl ve üstü	10	10,3
Cevapsız	1	1,0		1	1,0
Toplam	97	100,0	Toplam	97	100,0

Katılımcıların %23,7’si bağımlı, %74,2’si ise bağımsız olarak faaliyet göstermektedir. Eğitim durumlarına göre gruplandırdığımızda katılımcıların %15,5’i lise, %4,1’i ön lisans, %75,3’ü lisans ve %5,2’i lisansüstü eğitim seviyesindedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu lisans mezunudur. Katılımcıları yaşlarına göre gruplandırdığımızda %27,8 ile en fazla 36-40 yaş arası meslek mensubunun bulunduğu görülmektedir. Katılımcıları mesleki tecrübeye göre

gruplandırdığımızda %27,8 ile 11-15 yıl arası tecrübesi olanların en fazla olan grubu olduğu görülmektedir.

Tablo 2

Meslek Mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Seviyeleri

TFRS Hakkında Bilgi Seviyesi			KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Seviyesi		
Seviye	Frekans	%	Seviye	Frekans	%
Çok Bilgiliyim	4	4,1	Çok Bilgiliyim	5	5,2
Bilgiliyim	43	44,3	Bilgiliyim	40	41,2
Az Bilgiliyim	46	47,4	Az Bilgiliyim	44	45,4
Hiç Bilgim Yok	3	3,1	Hiç Bilgim Yok	6	6,2
Cevapsız	1	1,0	Cevapsız	2	2,1
Toplam	97	100,0	Toplam	97	100,0

Meslek mensuplarına TFRS ve KOBİ TFRS hakkında bilgi düzeyleri sorulmuş ve verilen seçeneklere göre (çok bilgiliyim, bilgiliyim, az bilgiliyim, hiç bilgim yok) durumlarını işaretlemeleri istenmiştir. Tablo 2’de görüldüğü gibi TFRS hakkında bilgi düzeyleri sorusunda en fazla alınan cevap % 47,4 ile “az bilgiliyim” cevabı olmuştur. En az cevap ise “hiç bilgim yok” seçeneğine % 3,1 ile verilmiştir. KOBİ TFRS hakkında bilgi düzeyleri sorusuna ise yine verilen seçeneklerden en fazla “az bilgiliyim” seçeneğine % 45,4 ile ve en az ise % 5,2 ile “çok bilgiliyim” seçeneğine işaretleme yapılmıştır. Bu cevaplara göre Yalova ilinde anketimize katılan meslek mensuplarının hem TFRS hem de KOBİ TFRS bilgi seviyelerinin az düzeyde olduğunu belirtildiği görülmektedir.

Tablo 3

Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Hakkında Kişisel Özellikleri ve Düşünceleri

Özellikler	Evet	%	Hayır	%
1. KOBİ TFRS Uygulamalarına Tabi Olacak Mükellefiniz Var mı?	52	53,6	43	44,3
2.KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkında Bir Çalışmanız Oldu mu?	29	29,9	67	69,1
3.KOBİ TFRS Uygulamalarının Mesleğinizi Zorlaştıracığını Düşünüyor musunuz?	46	47,4	51	52,6
4.KOBİ TFRS Uygulamalarının Zor Olması Nedeniyle Mesleği Bırakmayı Düşündüğünüz Oldu mu?	15	15,5	82	84,5
5.KOBİ TFRS Hakkında Eğitim Kurslarına Katıldınız mı?	82	84,5	15	15,5
6.KOBİ TFRS’lerin Ülkemizde Uygulanması Konusunda Bir Engel Çıkacağını Düşünüyor musunuz?	42	43,3	55	56,7
7.KOBİ TFRS’lerin Yürürlüğe Girme Tarihinin Ertenilmesi Yönünde Bir Beklentiniz Oldu mu?	49	50,5	47	48,5

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulaması hakkında düşünce ve durumlarını Evet/Hayır ile cevaplamaları istenilen sorulara verdikleri cevaplar Tablo 3'te verilmektedir. Yalova iline kayıtlı meslek mensuplarının verdikleri cevaplara göre mensupların mükelleflerinden % 53,6'sı KOBİ TFRS uygulamalarına tabi olacaktır. Meslek mensuplarının yaklaşık % 30'u KOBİ TFRS uygulamaları hakkında çalışmaları olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların % 47,4'ü KOBİ TFRS uygulamalarının mesleği zorlaştıracaklarını düşündüğünü belirtmişlerdir. Katılımcılardan 15 kişinin KOBİ TFRS uygulamalarının zor olması nedeniyle mesleği bırakmayı düşündüğünü belirttiği ve katılımcıların %84,5'inin KOBİ TFRS hakkında eğitim kurslarına katıldığını belirttiği görülmektedir. Ayrıca katılımcıların %43,3'ünün KOBİ TFRS'lerin ülkemizde uygulanması konusunda engeller çıkabileceğidüşüncesinde olduğu sonucu çıkmıştır. Son olarak katılımcıların %50,5'inin KOBİ TFRS'lerin yürürlüğe girme tarihinin ertelenmesi yönünde bir beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Meslek mensuplarına KOBİ TFRS uygulaması hakkındaki genel düşüncelerini ölçmek için 21 adet soru 5'li Likert ölçeği kullanılarak sorulmuş ve cevaplamaları istenmiştir. Tablo 4'te verilen cevapların dağılımı ve ortalama değerlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanışı görülmektedir. Ortalama değerlerine göre incelediğimizde en yüksek ortalama değeri 4,02 ortalama ile "Meslek odalarının meslek mensuplarını sürekli eğitime tabi tutmaları gerekmektedir." ifadesi almıştır. İkinci en yüksek ortalama ise "9. Meslek mensupları KOBİ standartları ve Yeni Türk Ticaret Kanunu eğitimlerini birlikte almalıdır" ifadesidir. Meslek mensuplarının eğitilmeleri gerektiği konusuna oldukça katıldıkları görülmektedir. En düşük ortalama değerini ise 2,69 ortalama ile "12. Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi kendi çabaları ile öğrenebileceklerini düşünüyorum." ifadesi almıştır. Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulamasını kendi çabalarıyla öğrenebileceklerini düşünmedikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulaması hakkındaki genel bilgi düzeyleri Tablo 5'te görülen 10 adet ifade kullanılarak değerlendirilmiştir. İfadelerimizin hepsinin cevabı "Evet" olacak şekilde sorulmuştur. Buna göre değerlendirdiğimizde meslek mensuplarının çoğunluğunun bildiği KOBİ TFRS uygulaması bilgisinin % 81,4'oranda "Çıkarmış oldukları menkul kıymetleri borsada işlem gören işletmelerin kamuya hesap verme yükümlülüğüne sahip oldukları kabul edilir ve bunların tam set TFRS'yi uygulamaları gerekir" bilgisi olduğu görülmüştür. En az doğru cevap ise "İşletmelerin kamuya hesap verme yükümlülükleri varsa KOBİ TFRS uygulayamazlar." ifadesine verilmiştir. Meslek mensuplarının %47,4'ü bu KOBİ TFRS bilgisini yanlış cevaplamıştır.

Tablo 4

Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Hakkında Genel Düşünceleri

<u>Genel Düşünceler</u>	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Ortalama
12.Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi kendi çabaları ile öğrenebileceklerini düşünüyorum.	14	42	13	16	12	2,69
6.KOBİ TFRS uygulanmasında mevcut muhasebe hesap planımız yeterli olacaktır.	8	29	24	32	4	2,95
19.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel Tekdüzen Muhasebe Sistemi olacaktır.	4	36	23	25	9	2,99
4.KOBİ TFRS uygulamasında meslek mensuplarının aralarındaki rekabet standartların uygulamasını kolaylaştıracaktır.	3	23	25	36	10	3,28
7.KOBİ TFRS uygulanması ile vergisel işlemler için ayrı bir finansal tablo uygulamasına gerek kalmayacaktır.	2	27	20	38	10	3,28
17.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel meslek mensuplarını eğitim süreci olacaktır.	3	33	9	33	19	3,33
16.Vergi kanunlarının baskısı olmadığı sürece Ticaret Kanunu uygulaması zorlaşacaktır.	2	22	22	38	13	3,39
21.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel muhasebe programlarına adaptasyon sürecinde olacaktır.	4	22	19	36	16	3,39
20.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel standartların karmaşıklığı olacaktır.	3	18	20	44	12	3,45
1.Muhasebe meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamalarını kısa vadede benimseyip başarılı bir şekilde uygulayacaktır.	4	16	16	50	11	3,49
3.KOBİ TFRS'nin uygulanma süreci meslek mensuplarının mesleki tecrübeleri sayesinde kolay olacaktır.	3	16	15	51	12	3,55
13.KOBİ TFRS'ye uygun hazırlanmış finansal tabloları anlamak daha kolay olacaktır.	2	10	25	45	15	3,63
11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.	3	12	14	47	21	3,73
18.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel vergi sistemine uymayan düzenlemelerin varlığı olacaktır.	1	8	19	52	17	3,78
8.KOBİ TFRS uygulamalarını paket programlar kolaylaştıracaktır.	2	8	13	58	16	3,8
2.KOBİ TFRS uygulanması meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır.	5	5	11	54	22	3,86
5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS'nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır.	2	8	16	46	25	3,87
14.KOBİ TFRS uygulaması mesleğe duyulan saygıyı arttıracaktır.	1	12	13	42	29	3,89
15.KOBİ TFRS uygulaması zorunlu olacağı için muhasebede uygulama birliği sağlanacaktır.	1	5	12	61	18	3,93
10. Meslek mensupları KOBİ standartları ve Yeni Türk	2	6	11	51	27	3,98

Ticaret Kanunu eğitimlerini birlikte almalıdır.

9.Meslek odalarının meslek mensuplarını sürekli eğitime tabi tutmaları gerekmektedir. 2 6 11 47 31 **4,02**

Tablo 5

Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Düzeyleri

KOBİ TFRS Hakkında Bilgi	Evet	%	Hayır	%
1.KOBİ TFRS 01.01.2013 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanacaktır.	74	76,3	19	19,6
2.TFRS ilk Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanmıştır.	75	77,3	16	16,5
3.Muhasebe Standartlarının yayınlanması görevi şu anda, "Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu" na verilmiştir.	77	79,4	14	14,4
4.Çıkarmış oldukları menkul kıymetleri borsada işlem gören işletmelerin kamuya hesap verme yükümlülüğüne sahip oldukları kabul edilir ve bunların tam set TFRS'yi uygulamaları gerekir.	79	81,4	12	12,4
5.KOBİ ifadesi ile kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan işletmeler kastedilmektedir.	51	52,6	39	40,2
6.Ana ortaklık TFRS tam setini kullanıyorsa, kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan bağlı ortaklık KOBİ TFRS kullanabilir.	50	51,5	39	40,2
7.İşletmelerin kamuya hesap verme yükümlülükleri varsa KOBİ TFRS uygulayamazlar.	42	43,3	46	47,4
8.KOBİ TFRS 35 bölümden oluşan tek bir standart setidir.	62	63,9	27	27,8
9.KOBİ TFRS kapsamında Finansal Tablo Seti; Finansal durum tablosu, gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu, nakit akış tablosu ve dipnotlardan oluşur.	75	77,3	17	17,5
10.KOBİ'ler için TFRS'ye göre tüm varlık ve borçlar ilk muhasebeleştirmede tarihi maliyetleriyle ölçülecektir.	60	61,9	32	33,0

Tablo 6'da KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelere sağlayacağı avantajlar ile ilgili meslek mensuplarının düşünceleri belirlediğimiz 17 adet ifadeye 5'li Likert ölçeği kullanılarak yaptığımız değerlendirme sonuçları verilmektedir. Verilen cevaplar ortalama değerlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak tabloda verilmiş olup, en yüksek ortalama 3,90 ortalama ile "2.Finansal tablolarda şeffaflık sağlanacaktır" ve "3.Finansal tablolarda ortak bilgi üretimi sağlanacaktır" ifadeleri almıştır. Meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulamaları ile işletmelerin finansal tablolarının daha şeffaf olacağını ve ortak bilgi üretimi sağlanacağı konusuna katıldıkları görülmüştür.En düşük ortalama bakıldığında ise "1.Finansal tablolarda vergi avantajı sağlayacaktır" ifadesinin 3,26 ile en düşük ortalama değerini aldığı görülmüştür. Meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelerin

düzenleyecekleri yeni finansal tablolarla vergi avantajı sağlayacakları fikrine katılmadıkları söylenebilir.

Tablo 6

KOBİ TFRS Uygulamalarının İşletmelere Sağlayacağı Avantajlar İle İlgili Meslek Mensuplarının Düşünceleri

Düşünceler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Ortalama
1.Finansal tablolarda vergi avantajı sağlayacaktır.	4	22	23	41	7	3,26
8.İşletmelerin ömürleri uzun vadede artacaktır.	3	11	27	43	13	3,54
17.İşletmelerin hazırlamak zorunda oldukları finansal tabloların sayısının artırılması işletmelere avantajlar sağlayacaktır.	2	16	16	51	12	3,57
14.İşletmelerin yabancı sermaye bulmaları kolaylaşacaktır.	2	11	23	46	15	3,63
12.İşletmelerin performansının artmasını sağlayacaktır.	2	11	16	55	13	3,68
6.Finansal tablolarda güvenilirlik sağlanacaktır.	2	11	17	49	18	3,72
10.İşletmelere ek maliyet yükü getirecektir.	2	10	16	54	15	3,72
13.İşletmelerde kayıt dışı uygulamalarını önlemeye katkısı olacaktır.	1	11	17	51	17	3,74
11.İşletmelerin kaynaklarının daha verimli kullanılmasını sağlayacaktır.	1	12	12	56	16	3,76
9.İşletmelerin yönetim kurullarının sorumlulukları artıracaktır.	3	9	16	46	23	3,79
5.Finansal tablolarda ihtiyaca uygunluk sağlanacaktır.	3	7	15	53	19	3,8
7.Finansal tablolarda karşılaştırılabilirlik sağlanacaktır.	3	5	14	60	15	3,81
15.İşletmelerin denetimini kolaylaştıracaktır.	3	8	11	56	19	3,82
16.İşletmelerin istekli olması uygulamayı kolaylaştıracaktır.	3	7	13	53	21	3,85
4.Finansal tablolarda anlaşılabilirlik sağlanacaktır.	2	7	11	59	18	3,87
2.Finansal tablolarda şeffaflık sağlanacaktır.	3	5	12	56	21	3,9
3.Finansal tablolarda ortak bilgi üretimi sağlanacaktır.	2	6	11	59	19	3,9

8.2.Cinsiyet Değişkeni Açısından Analizler

Anketimize Yalova ilinde faaliyet gösteren 38 bayan ve 59 erkek meslek mensubu cevap vermiştir. Meslek mensuplarını cinsiyetlerine göre Ki-Kare, IndependentSample T-Testi ve OneWayAnova testleri ile analiz ettiğimizde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 7’de meslek mensuplarına KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmek üzere sorduğumuz ifadeler içincinsiyet değişkeni açısından yaptığımız Ki-Kare ve Fisher’sExact Test analizi sonuçları verilmiştir. Sadece “6.Ana ortaklık TFRS tam setini kullanıyorsa, kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan bağlı ortaklık KOBİ TFRS

kullanabilir”ifademiz için bayan ve erkek muhasebe meslek mensupları arasında $P \leq 0,05$ sonucu ileistatistiki anlamlı fark tespit edilmiştir.

Tablo7

Meslek Mensuplarının CinsiyetiDeğişkeni Açısından KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Düzeyleri İçin Ki-Kare Analizi Sonuçları

6.Ana ortaklık TFRS tam setini kullanıyorsa, kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan bağlı ortaklık KOBİ TFRS kullanabilir.						
Cinsiyet	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
Bayan	13	14,6	18	20,2	31	34,8
Erkek	37	41,6	21	23,6	58	65,2
Toplam	50	56,2	39	43,8	89	100,0

Sonuç: χ^2 3,921, *sd* (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher’sExact Test sonucuna göre *sig* (2-tailed) $P \leq 0,05$

Tablo 8’de uyguladığımız T-Testi (IndependentSamples T-test) ve LeveneTesti’ ne göre;*sig* (2-tailed) anlamlı fark tespit edilen ifadelerin sonuçları (*) ile gösterilmektedir. “Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Uygulamalarının İşletmelere Sağlayacağı Avantajlar” soru grubumuzda belirttiğimiz ifadelerden 5. ve 17. ifadelerde $P \leq 0,05$ çıkmıştır. “5. Finansal tablolarda ihtiyaca uygunluk sağlanacaktır.” ifadesinde alınan test sonuçlarına göre erkek mensuplar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Erkek mensuplar bayanlara göre bu ifadeye daha olumlu cevaplar vermiştir. “17.İşletmelerin hazırlamak zorunda oldukları finansal tabloların sayısının arttırılması işletmelere avantajlar sağlayacaktır” ifadesinde ise bayanlar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Bayan mensuplar erkek mensuplara göre bu ifadeye daha olumlu cevaplar vermişlerdir.

Tablo 8

Meslek Mensuplarının Cinsiyeti Değişkeni Açısından KOBİ TFRS Uygulamalarının İşletmelere Sağlayacağı Avantajlarla İlgili İfadeler İçin Independent Sample T-Test Analizi

İfadeler	Cinsiyet	Cevap	A.Ort.	SS	t	sd	Sig.	P
5.Finansal tablolarda ihtiyaca uygunluk sağlanacaktır.	Bayan	38	3,55	1,032	-2,148	95	,027	,034
	Erkek	59	3,97	,850	-2,060	68,127		,043*
17.İşletmelerin hazırlamak zorunda oldukları finansal tabloların sayısının arttırılması işletmelere avantajlar sağlayacaktır.	Bayan	38	3,32	1,042	-2,065	95	,105	,042*
	Erkek	59	3,73	,906	-2,003	71,062		,049

8.3. Çalışma Şekli Değişkeni Açısından Analizler

Tablo 1'e baktığımızda çalışmamıza katılan meslek mensuplarından 23'ünün bağımlı, 72'si ise bağımsız olarak çalıştığı ve 2 katılımcının bu soruyu cevaplamadığı görülmektedir. Meslek mensuplarını bağımlı ve bağımsız çalışma şekillerine göre Ki-Kare, Independent Sample t-Testi ve OneWay Anovatestleri ile analiz ettiğimizde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkında bilgi düzeyleri ile ilgili sorduğumuz ifadelerden sadece "6.Ana ortaklık TFRS tam setini kullanıyorsa, kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan bağlı ortaklık KOBİ TFRS kullanabilir" ifadesi için Ki-Kare ve Fisher's Exact Test sonuçları $P \leq 0,05$ olarak elde edilmiş olup Tablo 9'da sonuçları verilmektedir.

Tablo 9

Meslek Mensuplarının Çalışma Şekli Açısından KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Düzeyleri İçin Ki-Kare Analizi Sonuçları

6.Ana ortaklık TFRS tam setini kullanıyorsa, kamuya hesap verme yükümlülüğü olmayan bağlı ortaklık KOBİ TFRS kullanılabilir.						
Çalışma Şekli	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
Bağımlı	6	6,9	12	13,8	18	20,7
Bağımsız	43	49,4	26	29,9	69	79,3
Toplam	49	56,3	38	43,7	87	100,0

Sonuç: χ^2 4,876, *sd* (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher'sExact Test sonucuna göre *sig* (2-tailed) $P \leq 0,05$

Tablo 10

Meslek Mensuplarının Çalışma Şekli Açısından TFRS ve KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Seviyeleri İçin Independent Sample T-Test Analizi Sonuçları

İfadeler	Çalışma Şekli	Cevap	A. O.	SS	t	sd	P	Sig.
1.Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	Bağımlı	23	2,74	,619	2,216	92	,481	,029*
	Bağımsız	71	2,41	,623	2,223	37,519		,032
2.KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	Bağımlı	23	2,83	,650	2,422	91	,205	,017*
	Bağımsız	70	2,43	,693	2,502	39,720		,017

Anketimizde muhasebe meslek mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS hakkında bilgi seviyelerini ölçebilmek üzere sorduğumuz ifadelerden ilk 2'si “çok bilgiliyim”, “bilgiliyim”, “az bilgiliyim” ve “hiç bilgim yok” seçenekleri ile değerlendirilmek üzere hazırlanmıştır. Bu 2 soruya meslek mensuplarının verdikleri cevaplar meslek mensuplarının çalışma şekillerine göre Independent Sample t-Test analizi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 10'da verilmekte olup, bağımlı ve bağımsız çalışan meslek mensupları arasında “Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi.” ve “KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi” sorularına verdikleri cevaplara göre $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı fark çıktığı görülmektedir.

Tablo 11'de meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulamaları hakkındaki genel düşüncelerini ölçmek için belirlediğimiz ifadelerin analiz sonuçları verilmektedir. İfadelerden

“11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir” ifadesinde yapılan IndependentSample t-testi analizi sonucunda bağımlı çalışan meslek mensupları ile bağımsız çalışan meslek mensupları arasındabağımsız meslek mensupları lehine $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı fark tespit edilmiştir.

Tablo 11

Meslek Mensuplarının Çalışma ŞekliAçısından KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkına Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin IndependentSample T-Test Analizi Sonuçları

İfade	Çalışma Şekli	Cevap	A.O.	SS	t	sd	Sig.	P
11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.	Bağımlı	23	4,13	,626	2,017	93	,003	,047
	Bağımsız	72	3,65	1,077	2,625	65,244		,011*

8.4.Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Analizler

Çalışmamıza katılan meslek mensupları uygulanan ankette 4 gruba ayrılmakla birlikte analiz sonuçlarının daha sağlıklı olması için bu gruplama 2'ye indirilmiştir. Tablo 12'de bu ikili gruplandırmamızın sonuçları verilmektedir. Yalova ilindeki katılımcıların % 19,6'sı lise ve önlisans mezunu iken % 80,4'ü lisans ve lisansüstü mezunudur.

Tablo 13 ve Tablo 14'te eğitim durumu değişkeni açısından yapılan Ki-Kare ve Fisher'sExact Test sonuçları verilmiştir. TFRS ve KOBİ TFRS hakkında meslek mensuplarının görüşlerini ölçmek için sorduğumuz ifadelerden “7.KOBİ TFRS hakkında eğitim kurslarına katıldınız mı?” ve “8.KOBİ TFRS'lerin ülkemizde uygulanması konusunda bir engel çıkacağını düşünüyor musunuz?” soruları için test sonuçları $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki olarak anlamlıdır. Eğitim durumu olarak “Lise ve Önlisans” mezunu mensuplar ile “Lisans ve Lisansüstü” mezunu mensuplar arasında anlamlı farklılık olduğu sonucu elde edilmiştir. Diğer ifadeler için ise $P > 0,05$ 'tir.

Tablo 12

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumları

Eğitim Durumu	Frekans	%
Lise ve Önlisans	19	19,6
Lisans ve Lisansüstü	78	80,4

Tablo 13

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu Değişkeni Açısından TFRS ve KOBİ TFRS Hakkındaki Görüşleri İçin Ki-Kare Analizi Sonuçları

7.KOBİ TFRS Hakkında Eğitim Kurslarına Katıldınız mı?						
Eğitim Durumu	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
Lise ve Önlisans	13	13,4	6	6,2	19	19,6
Lisans ve Lisansüstü	69	71,1	9	9,3	78	80,4
Toplam	82	84,5	15	15,5	97	100,0

Sonuç: χ^2 4,694, sd (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher's Exact Test sonucuna göre sig (2-tailed) $P \leq 0,05$

Tablo 14

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu Değişkeni Açısından TFRS ve KOBİ TFRS Hakkındaki Görüşleri için Ki-Kare Analizi Sonuçları

8.KOBİ TFRS'lerin Ülkemizde Uygulanması Konusunda Bir Engel Çıkacağını Düşünüyor musunuz?						
Eğitim Durumu	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
Lise ve Önlisans	4	4,1	15	15,5	19	19,6
Lisans ve Lisansüstü	38	39,2	40	41,2	78	80,4
Toplam	42	43,3	55	56,7	97	100,0

Sonuç: χ^2 4,763, sd (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher's Exact Test sonucuna göre sig (2-tailed) $P \leq 0,05$

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkında bilgi düzeylerini ölçmek için sorulan sorularda eğitim durumu değişkeni açısından yaptığımız Ki-Kare ve Fisher's Exact Testi sonucunda ise Tablo 15'te sonuçları verilen sadece "4.Çıkarmış oldukları menkul kıymetleri borsada işlem gören işletmelerin kamuya hesap verme yükümlülüğüne sahip oldukları kabul edilir ve bunların tam set TFRS'yi uygulamaları gerekir" ifadesi için istatistiki anlamlı fark tespit edilmiştir.

Tablo 15

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu Değişkeni Açısından KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Düzeyleri İçin Ki-Kare Analizi Sonuçları

4.Çıkarılmış oldukları menkul kıymetleri borsada işlem gören işletmelerin kamuya hesap verme yükümlülüğüne sahip oldukları kabul edilir ve bunların tam set TFRS'yi uygulamaları gerekir.

Eğitim Durumu	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
Lise ve Önlisans	11	12,1	6	6,6	17	18,7
Lisans ve Lisansüstü	68	74,7	6	6,6	74	81,3
Toplam	79	86,8	12	13,2	91	100,0

Sonuç: χ^2 8,925, *sd* (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher'sExact Test sonucuna göre *sig* (2-tailed) $P \leq 0,05$

Eğitim durumu değişkeni açısından muhasebe meslek mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS hakkında bilgi seviyelerini ölçebilmek üzere sorduğumuz ifadelerden ilk 2'si için IndependentSample t-Testi analizini uyguladığımızda Tablo 16'daki sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre "Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi" ve " KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi" ile ilgili sorularımız için mesleki tecrübe açısından 2 gruba ayırdığımız meslek mensupları arasında istatistiki anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. $P \leq 0,05$ sonucu Tablo 16'da görüldüğü gibi "Lise ve Önlisans" ve "Lisans ve Lisansüstü" eğitim gruplarına ayırdığımız meslek mensupları arasında "Lise ve Önlisans" grubu lehine anlamlı farklılık olduğu sonucu elde edilmiştir.

Tablo 16

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu Değişkeni Açısından TFRS ve KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Seviyeleri İçin Independent Sample T-Test Analizi Sonuçları

İfadeler	Eğitim Durumu	Cevap	A.O.	SS	t	sd	Sig.	P
1.Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	Lise ve Önlisans	19	2,95	,621	3,661	94	,062	,000*
	Lisans ve Lisansüstü	77	2,39	,588	3,541	26,542		,001
2.KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	Lise ve Önlisans	19	3,05	,705	3,867	93	,381	,000*
	Lisans ve Lisansüstü	76	2,41	,636	3,633	25,817		,001

Tablo 17

Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu Açısından KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkına Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin IndependentSample T-Test Analizi Sonuçları

İfade	Eğitim Durumu	Cevap	A.O.	SS	t	sd	Sig.	P
5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS'nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır	Lise ve Önlisans	19	3,47	,772	-2,009	95	,924	,047*
	Lisans ve Lisansüstü	78	3,96	,986	-2,329	33,887		,026
11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.	Lise ve Önlisans	19	3,26	1,098	-2,245	95	,405	,027*
	Lisans ve Lisansüstü	78	3,85	,994	-2,114	25,679		,044
14.KOBİ TFRS uygulaması mesleğe duyulan saygıyı artıracaktır.	Lise ve Önlisans	19	3,37	,895	-2,568	95	,737	,012*
	Lisans ve Lisansüstü	78	4,01	1,000	-2,748	29,960		,010
21.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel muhasebe programlarına adaptasyon sürecinde olacaktır.	Lise ve Önlisans	19	3,79	,713	1,725	95	,001	,088
	Lisans ve Lisansüstü	78	3,29	1,196	2,328	46,068		,024*

Meslek mensuplarını eğitim durumlarına göre 2 kategoriye ayırdığımızda ve “Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkına Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin”IndependentSample T-Testi analizi uyguladığımızda Tablo 17’de görülen sonuçlar elde edilmiştir. 5., 11., 14. ve 21. İfadelerde“Lise ve Önlisans” grubu ile “Lisans ve Lisansüstü” grubu arasında $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı fark çıkmıştır.

8.5.Mesleki Tecrübe Değişkeni Açısından Analizler

Gerçekleştirdiğimiz ankette meslek mensupları mesleki tecrübelerine göre 7 kategoriye ayrılmakla birlikte cevapların dağılımı yapacağımız analize uygun olmadığından meslek mensuplarını tecrübelerine göre 2 kategoriye ayrılarakIndependentSample T-Testi analizi uygulanmıştır. Tablo 18’de sonuçları görüldüğü gibi, 0-15 yıl arası deneyimi olan

mensup oranı % 48,5'tir ve 16 yıl ve üstü tecrübesi olan meslek mensubu oranı ise % 47,4'tür.

Bu soruya 4 meslek mensubu cevap vermemiştir.

Tablo 18

Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübeleri Açısından Durumları

Mesleki Tecrübe	Frekans	%
0-15 yıl arası	47	48,5
16 yıl ve üstü	46	47,4
Cevapsız	4	4,1
Toplam	97	100,0

Tablo 19

Meslek Mensuplarının Tecrübe Değişkeni Açısından KOBİ TFRS Hakkında Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin Ki-Kare Analizi Sonuçları

8.KOBİ TFRS'lerin Ülkemizde Uygulanması Konusunda Bir Engel Çıkacağını Düşünüyor musunuz?						
Mesleki Tecrübe	Evet	(%)	Hayır	(%)	Toplam	(%)
0-15 yıl	26	28,0	21	22,6	47	50,5
16 yıl ve üstü	13	14,0	33	35,5	46	49,5
Toplam	39	41,9	54	58,1	93	100,0

Sonuç: χ^2 6,990, sd (1), $P \leq 0,05$ ve Fisher's Exact Test sonucuna göre sig (2-tailed) $P \leq 0,05$

Tablo 19'da sonuçları görülen, meslek mensuplarına KOBİ TFRS hakkında genel düşüncelerini öğrenmek amacıyla sorduğumuz ifadeler Ki-Kare ve Fisher's Exact Testlerini uyguladığımızda "8.KOBİ TFRS'lerin ülkemizde uygulanması konusunda bir engel çıkacağını düşünüyor musunuz?" sorusu için $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı fark tespit edilebilmiştir. Diğer ifadeler için $P > 0,05$ 'tir

Tablo 20

Meslek Mensuplarının Tecrübe Değişkeni Açısından KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkında Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin Independent Sample T-Test Analizi Sonuçları

İfadeler	Tecrübe	Cevap	A.O.	SS	t	sd	Sig.	P
5.TÜRMÖB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS'nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır.	0-15 yıl	47	3,36	,965	-2,429	91	,001	,017
	16 yıl ve üstü	46	3,15	1,135	-2,441	78,182		,017*

KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelere sağlayacağı avantajlarla ilgili ifadelerimize verilen cevaplar mesleki tecrübe değişkenine göre IndependentSample t-testi ile analiz edildiğinde“TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS’nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır” ifadesinde meslek mensuplarının tecrübelerine göre aralarında $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı fark olduğu sonucu çıkmıştır. Sonuçlar Tablo 20’de (*) ile gösterilmektedir.

Tablo 21

Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübelerine Göre KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin OneWayAnova Testi Sonuçları

KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşünceler	F	Sig.
2.KOBİ TFRS uygulanması meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır.	,587	,446
	,634	,428
	8,447	,005
5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS’nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır.	7,163	,009
	7,144	,009
	,121	,729
11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.	,699	,405
	,750	,389
	8,719	,004
17.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel meslek mensuplarını eğitim süreci olacaktır.	1,252	,266
	1,318	,254
	8,221	,005
19.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel Tekdüzen Muhasebe Sistemi olacaktır.	2,895	,092
	2,975	,088
	5,175	,025

Meslek mensuplarına KOBİ TFRS hakkında genel düşüncelerini öğrenmek amacıyla sordığımız ifadelerOneWayAnova Testi uyguladığımızda Tablo 21’de görülen sonuçlara ulaşılmıştır. Tablo 21’de görüldüğü gibi “2.KOBİ TFRS uygulanması meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır”, “5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS’nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır”, “11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir”, “17.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel meslek mensuplarını eğitim süreci olacaktır”, ve“19.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel Tekdüzen Muhasebe Sistemi olacaktır” ifadelerinde 0-15 yıl arası

tecrübesi olan mensuplarla 16 yıl ve üstü tecrübesi olanlar arasında istatistiki anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 22

Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübelerine Göre KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin Scheffe Testi Sonuçları

KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşünceler	Mensubun Mesleki Tecrübesi	Mensubun Mesleki Tecrübesi	Ortalama Farkı	Std. Hata	P
2.KOBİ TFRS uygulanması meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır.	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,506	,243	,121
		21 Yıl ve üstü	,192	,251	,746
	11-20 Yıl	0-10 Yıl	,506	,243	,121
		21 Yıl ve üstü	,698*	,241	,018
	21 Yıl ve üstü	0-10 Yıl	-,192	,251	,746
		11-20 Yıl	-,698*	,241	,018
5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS'nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır.	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,395	,236	,251
		21 Yıl ve üstü	-,649*	,243	,032
	11-20 Yıl	0-10 Yıl	,395	,236	,251
		21 Yıl ve üstü	-,255	,233	,553
	21 Yıl ve üstü	0-10 Yıl	,649*	,243	,032
		11-20 Yıl	,255	,233	,553
11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir.	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,531	,255	,120
		21 Yıl ve üstü	,220	,263	,706
	11-20 Yıl	0-10 Yıl	,531	,255	,120
		21 Yıl ve üstü	,751*	,253	,015
	21 Yıl ve üstü	0-10 Yıl	-,220	,263	,706
		11-20 Yıl	-,751*	,253	,015
17.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel meslek mensuplarını eğitim süreci olacaktır.	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,553	,296	,181
		21 Yıl ve üstü	,341	,305	,537
	11-20 Yıl	0-10 Yıl	,553	,296	,181
		21 Yıl ve üstü	,894*	,294	,012
	21 Yıl ve üstü	0-10 Yıl	-,341	,305	,537
		11-20 Yıl	-,894*	,294	,012
19.KOBİ TFRS'nin uygulanması sürecinde en önemli engel Tekdüzen Muhasebe Sistemi olacaktır.	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,284	,268	,571
		21 Yıl ve üstü	,469	,276	,241
	11-20 Yıl	0-10 Yıl	,284	,268	,571
		21 Yıl ve üstü	,753*	,265	,021
	21 Yıl ve üstü	0-10 Yıl	-,469	,276	,241
		11-20 Yıl	-,753*	,265	,021

Tablo 22’deScheffe Testi sonuçları verilmektedir. “2.KOBİ TFRS uygulanması meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır” sorusunda 11-20 yıl mesleki tecrübesi olanlarla 21 yıl ve üstü tecrübesi olanların arasında 21 yıl ve üstü lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. 21 yıl ve üstü tecrübesi olan meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamasının iş yükünü arttıracığını düşünmektedirler. “5.TÜRMOB tarafından verilecek eğitimler KOBİ TFRS’nin uygulanma sürecini kolaylaştıracaktır” sorusunda 0-10 yıl tecrübesi olan mensuplarla 21 yıl ve üstü tecrübesi olan mensuplar arasında 21 yıl ve üstü tecrübesi olanlar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Mesleki tecrübesi fazla olan meslek mensuplarının TÜRMOB eğitimlerinin KOBİ TFRS sürecini kolaylaştıracağını düşündüğü görülmüştür. “11.KOBİ standartlarının eğitimi Lisans düzeyinde ayrı bir ders olarak verilmelidir” sorusunda 11-20 yıl mesleki tecrübesi olanlarla 21 yıl ve üstü tecrübesi olanların arasında 11-20 yıl lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. 11-20 yıl arası tecrübesi olan mensuplar daha tecrübeli mensuplara göre KOBİ standartlarının ayrı bir ders olarak da okutulması gerektiği konusunda daha olumlu düşündükleri görülmüştür. “17.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel meslek mensuplarını eğitim süreci olacaktır” sorusunda 11-20 yıl mesleki tecrübesi olanlarla 21 yıl ve üstü tecrübesi olanların arasında olanlarla 21 yıl ve üstü lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Yalova ili meslek mensuplarından 21 yıl ve üstü meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamasında eğitim sürecini en önemli engel olacağını düşünmektedirler. “19.KOBİ TFRS’nin uygulanması sürecinde en önemli engel Tekdüzen Muhasebe Sistemi olacaktır” sorusunda 11-20 yıl mesleki tecrübesi olanlarla 21 yıl ve üstü tecrübesi olanların arasında olanlarla 11-20 yıl tecrübeliler lehine anlamlı fark tespit edilmiştir.11-20 yıl arası tecrübesi olan mensupların daha tecrübeli mensuplara göre KOBİ TFRS uygulaması sürecinde Tekdüzen Muhasebe Sistemini en önemli engel olarak gördükleri ortaya çıkmıştır.

8.6.Mesleki Unvan Değişkeni Açısından Analizler

Katılımcıların sadece 5’i serbest muhasebeci, kalan 92’si ise serbest muhasebeci mali müşavir olduğunu belirtmiştir. Meslek mensuplarını mesleki unvanlarına göre TFRS ve KOBİ TFRS bilgileri açısından IndependentSample t-Testi ile analiz ettiğimizde “Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi” ve“KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi” sorularımız için Tablo 23’te görüldüğü gibi $P \leq 0,05$ sonucu ile istatistiki anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 23

Meslek Mensuplarının Mesleki Unvanları Açısından TFRS ve KOBİ TFRS Hakkında Bilgi Seviyeleri İçin Independent Sample T-Test Analizi Sonuçları

İfadeler	Mesleki Unvan	Cevap	A.O.	SS	t	sd	P	Sig.
1. Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	SM	5	3,20	,837	2,619	94	,439	,010*
2.KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	SMMMM	91	2,46	,602	1,946	4,231		,120
1. Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	SM	5	3,20	,837	2,233	93	,778	,028*
2.KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Bilgi Seviyesi.	SMMMM	90	2,50	,675	1,838	4,294		,135

8.7. Meslek Mensuplarının Yaş Değişkeni Açısından Analizleri

Gerçekleştirdiğimiz ankette meslek mensupları yaşlarına göre 7 kategoriye ayrılmakla birlikte cevapların dağılımı yapacağımız analize uygun olmadığından meslek mensupları yaşlarına göre 3gruba ayrılarak analize tabi tutulmuştur. Bu dağılıma göre Yalova ilinde anketimize katılan 25-35 yaş arası meslek mensubu oranı %22,7, 36-45 yaş arası meslek mensubu oranı % 49,5 ve 46 yaş üstü mensup oranı % 26,8 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 24

Meslek Mensuplarının Yaşlarına Göre Üç Gruplu Dağılımı

Yaş	Frekans	%
25-35 yaş	22	22,7
36-45yaş	48	49,5
46 ve üstü yaş	26	26,8
Cevapsız	1	1,0
Toplam	97	100,0

Tablo 25

Meslek Mensuplarının Yaşlarına Göre KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşüncelerini Ölçen İfadeler İçin OneWayAnova Testi Sonuçları

İfade	F	Sig.
	3,274	,074
6.KOBİ TFRS uygulanmasında mevcut muhasebe hesap planımız yeterli olacaktır.	2,897	,092
	3,494	,065

KOBİ TFRS uygulamaları hakkında meslek mensuplarının düşüncelerini ölçmek için belirlediğimiz sorulara OneWayAnova Testi uyguladığımızda sadece “6.KOBİ TFRS uygulanmasında mevcut muhasebe hesap planımız yeterli olacaktır” ifadesi için meslek mensuplarının yaşlarına göre aralarında istatistiki anlamlı fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlar Tablo 25’te verilmiştir.

Scheffe Testi ile hangi yaş grubu arasında anlamlı fark olduğu belirlenmeye çalışılmış ve Tablo 26’da sonuçları görüldüğü gibi 25-35 yaş meslek mensubu grubu ile 36-45 yaş meslek mensubu grubu arasında 36-45 yaş lehine istatistiki anlamlı fark olduğu görülmektedir. Buna göre 25-35 yaş arasında olan meslek mensuplarının 36-45 yaş arası meslek mensuplarına nazaran KOBİ TFRS uygulamasında mevcut muhasebe planımızın yeterli olacağı düşüncesine daha az katıldıkları görülmektedir.

Tablo 26

Meslek Mensuplarının Yaşlarına Göre KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşünceleri İçin Scheffe Testi Analizi Sonuçları

KOBİ TFRS Uygulamaları Hakkındaki Genel Düşünceler	Mensubun Yaş Aralığı	Mensubun Yaş Aralığı	Ortalama Farkı	Std. Hata	P
6.KOBİ TFRS uygulanmasında mevcut muhasebe hesap planımız yeterli olacaktır.	25-35 yaş	36-45 Yaş	-,670*	,268	,048
		46 ve üstü yaş	-,545	,301	,200
	36-45 Yaş	25-35 yaş	,670*	,268	,048
		46 ve üstü yaş	,125	,253	,886
	46 ve üstü yaş	25-35 yaş	,545	,301	,200
		36-45 Yaş	-,125	,253	,886

9. Sonuç

Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını 2013 yılı başından itibaren mecburi olarak uygulamaya geçecek olan muhasebe meslek mensuplarının söz konusu standartlara ilişkin mevcut bilgi düzeyinin ölçülmesi ve meslek mensuplarını standartların uygulanması sırasında etkileyecek muhtemel faktörleri belirlemek amacıyla bir anket hazırlanmış ve Yalova ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır.

TFRS uygulamaları hakkındaki bilgi düzeylerini genel olarak değerlendirmeleri istenen katılımcılardan en fazla alınan cevap hem TFRS hakkında hem de KOBİ TFRS hakkında “az bilgiliyim” cevabı olmuştur. Yalova ilindeki katılımcıların % 47,4’ü KOBİ TFRS uygulamalarının mesleği zorlaştıracığını düşündüğünü belirtmişlerdir. Katılımcılardan

15'i KOBİ TFRS uygulamalarının zor olması nedeniyle mesleği bırakmayı düşündüğünü belirtmiştir. Katılımcıların yaklaşık % 85'ieğitim kurslarına katıldığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların %50,5'inin KOBİ standartlarının yürürlüğe girme tarihinin ertelenmesi yönünde bir beklentileri olduğu ortaya çıkmıştır.

Yalova ilindeki katılımcılardan alınan verilere bakıldığında meslek odalarının meslek mensuplarını sürekli eğitime tabi tutmaları gerektiği konusunda hemfikir oldukları sonucu alınmıştır. Meslek mensupları KOBİ standartlarını kendi çabaları ile öğrenebileceklerini düşünmediklerini belirtmişlerdir.

KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelere sağlayacağı avantajlar ile ilgili olarak meslek mensuplarının finansal tablolarda şeffaflık sağlanacağı ve finansal tablolarda ortak bilgi üretimi sağlanacağı ifadelerine daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamalarının işletmelerin düzenleyecekleri yeni finansal tablolarla vergi avantajı sağlayacakları konusunda kararsız oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

Anketimizde muhasebe meslek mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS hakkındaki kişisel görüşleri, genel düşünceleri, bilgileri veKOBİ TFRSuygulamalarının işletmelere sağlayacağı avantajlar ile ilgili düşünceleri kapsamında birçok soru sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplar meslek mensuplarının demografik özelliklerine göre analiz edildiğinde (cinsiyet, çalışma şekli, unvan, eğitim durumu, yaş ve mesleki tecrübe) bütün demografik özelliklerle sorduğumuz soruların birçoğunda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Anlamlı farklılık tespit edilen ifadeler analiz kısmında sonuçlarıyla verilmiştir.

Sonuç olarak; meslek mensuplarının TFRS ve KOBİ TFRS hakkında gerekli donanımına sahip olmaları için TMSK, TÜRMOB, TESMER, SPK, odalar ve üniversitelerin daha fazla eğitim çalışmaları yapmaları gerektiği açıktır. Bilgisahibi olan mensupların uluslararası uyuma katkı sağlamaları daha kolay olacaktır.

Kaynaklar

- Akdoğan N. (2010). KOBİ finansal raporlama standartlarına genel bir bakış ve tam set IAS/IFRS'lerden farklılığı. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Ocak, (30), 1-26.
- Arıkan, Y. (1996). Uluslararası muhasebe standartları ve Türkiye uygulaması. *Mali Çözüm*, (36), Mayıs-Haziran.
- Arsoy Poroy, A. ve T. Bora, (2012), “kobi muhasebe standartlarının gelişimi ve türkiye uygulaması üzerine bir araştırma”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 56, Ekim, ss. 17-28, <http://journal.mufad.org/attachments/article/681/2.pdf> (08.11.2012).
- Aydın, Y.Z., (2009), “Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde KOBİ uluslararası finansal raporlama standartları taslağı ve bir endüstri işletmesi örneğı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Başpınar A. (2005). Türkiye’de ve Dünya’da muhasebe denetim standartlarının oluşumuna genel bir bakış. *Maliye Dergisi*, (148), 35-63.
- Bozdemir, E. (2012). Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesine yönelik bir çalışma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Nisan, 101-122.
- Can, İ. ve Gör, Y., (2011). “Türkiye finansal raporlama standartlarının meslek mensupları arasında bilinirlik düzeyini ölçmeye yönelik bir araştırma (Ankara ve Çankırı illeri örneğı). *World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi*, Ekim, (23.06.2012). <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/3186c.pdf>,
- Çankaya, F. ve Hatipoğlu, O. (2011). Türkiye’de uluslararası muhasebe standartlarının uygulanabilirliğini etkileyen faktörlerin meslek mensuplarınca değerlendirilmesine yönelik bir araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 4 (7), Yaz, 61-89.
- Dinç, E. ve Atabay, E. (2011). Muhasebe meslek mensuplarının TFRS’ye yönelik düşünceleri ve uygulama başarısına etki etmesi muhtemel faktörlere yönelik bir araştırma – Trabzon alt bölgesi örneğı. *World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi*, Mart, (23.06.2012). <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/5b543.pdf>.
- Elitaş, C. Karakoç M. ve Özdemir, S. (2011). Muhasebe meslek mensupları perspektifinden Türkiye muhasebe standartları. *World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi*, Ekim, (23.06.2012). <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/eb6a9.pdf>,
- Erdoğan, M. ve Dinç, E. (2009). Türkiye muhasebe standartları ve muhasebe meslek mensuplarının bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, (43), 154-169.
- Gökçen, G. Ataman, B. ve Çakıcı, C. (2011). Türkiye finansal raporlama standartları uygulamaları, *Türkmen Kitabevi*, İstanbul.
- Gökdeniz, Ü. (1995). Muhasebe standartları. *Marmara Üniversitesi İİBF, Muhasebe Araştırma ve Uygulama Merkezi*, Yayın No: 1, İstanbul.
- Güneş, R., Durmuş, A.F. ve Solak, B. (2011). Muhasebe meslek mensuplarının kobitfrs’ye yönelik bilgi düzeyleri ve uygulamaya yönelik beklentileri: Elazığ ve Malatya illeri örneğı. *World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi*, Kasım, (23.06.2012). <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/5e3c8.pdf>.
- İbiş, C. ve Özkan, S. (2006). Uluslararası finansal raporlama standartları (UFRS)’na genel bakış. *Mali Çözüm Dergisi*, (74), 25-42.
- KGDK: 2012, Bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin belirlenmesine ilişkin karar (Taslak)

(27.09.2012) , <http://www.esmmmo.org/docs/doc20121012190831.pdf>, (27.10.2012)

KOBİ Türkiye finansal raporlama standardı, *TMSK Yayınları-7*

Nakip, M. (2003). Pazarlama araştırmaları teknikler ve SPSS destekli uygulamalar. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özdemir, O. (2007).Türkiye finansal raporlama standartlarının finansal tablolar üzerine etkileri ve göller yöresi’ ndekikobilerde muhasebeden sorumlu yöneticiler üzerine bir araştırma. Basılmamış yüksek lisans tezi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Isparta.

Özerhan (Akbulut), Y. ve Yanık, S. (2011). Açıklamalı ve örnek uygulamalı türkiye muhasebe standartları Türkiye finansal raporlama standartları, *TÜRMOB Yayınları*.

Özdemir, F.S. (2011). Finansal raporlama sistemlerinin bilgini ihtiyaca uygunluğu açısından değerlendirilmesi: İMKB şirketlerinde finansal başarısızlık tahminleri yönüyle bir uygulama, İstanbul.

Özkan, A. ve F. Özşahin (2012). Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ finansal raporlama standartları hakkındaki görüşlerinin tespitine yönelik bir araştırma.*Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*. Yıl:12, sayı: 37, Eylül, 47-68.

Resmi Gazete, (2005). Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin tanımı, nitelikleri ve sınıflandırılması hakkında yönetmelik, 18 kasım 2005, sayı: 25997, (13.06.2012). <http://www.kobi.org.tr>.

TMSK, (2012). “KOBİ TFRS”, (14.06.2012). http://www.kgk.gov.tr/contents/files/KOBİ_TFRS.pdf.

TÜRMOB, (2012a). Meslek mensubu dağılım tablosu. (23.10.2012). <http://www.turmob.org.tr/TurmobWeb/Attachment.aspx?param=TDLPfWtFdm1e8Dlv7FNOoH6uk4KIkiU9mRFMeskCPG6O606XtOBzMOW0SM81//gowKqVpD7XHUTiz1lrjY74w==>

TÜRMOB, (2012b). Meslek mensupları faaliyet durumu tablosu. (23.10.2012). <http://www.turmob.org.tr/TurmobWeb/Attachment.aspx?param=jGL4YtEdKTuiNV89EZbVAIkgN/QmgLwJyD9P7yCC7msWndBjRctUbKgTib44HxeOojeUoNV0fpjJNsGFle4/Ww==>, Erişim Tarihi: 23.10.2012.

Ülkü, S. (2008). KOBİ’ler için UFRS taslağının muhasebe meslek mensupları tarafından algılanışına yönelik bir araştırma (İstanbul örneği).Basılmamış yüksek lisans tezi, *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Sakarya.